

Hankkeen nimi Tulevaisuutta Työstäen		Hankkeen numero 26322	
Hankkeen diaarinumero 264173510-2006			
Hankkeen toteuttaja ProAgria Oulu ry		Yhteyshenkilö Hannu Kokkonieniemi	
Lähiosoite PL 106		Puhelin 040-546 4853	Fax 08-373 075
Postinumero 90101	Postitoimipaikka OULU	Sähköposti hannu.kokkonieniemi@proagria.fi	

Hankkeen toteutusaika	1.9.2006 -31.12.2007

Ohjelma	
Alma	
Tavoite 1	X

1. HANKKEEN HENKILÖT (hankkeessa mukana olleet)

Nimi	Tehtävänimike ja vastuualue
Hannu Kokkonieniemi	Projektipäällikkö, hankkeen vetovastuu, toteutus, hallinnointi pääosin

2. HANKKEEN OHJAUSRYHMÄ

Puheenjohtaja sihteeri ja jäsenet	Organisaatio
Vesa Nuolioja, puheenjohtaja	ProAgria Oulu ry
Hannu Kokkonieniemi, sihteeri/projektipäällikkö	Tulevaisuutta Työstäen-hanke
Tuomo Lintula, varapuheenjohtaja	Kärsämäen kunta ja NH-seutukunnan maaseututiimi
Timo Lehtiniemi, jäsen	MTK-Pohjois-Pohjanmaa
Esa Jussila, jäsen	Nivala-Haapajärven seutukunta
Kari Valtanen, jäsen	Nihak Oy/Nivalan teollisuuskylä
Tiina Lämsä, jäsen	Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
Sami Kaarto, jäsen	Europe Direct Rural Oulu South -toimisto
Pekka Leppänen, jäsen	Reisjärven kunta
Ilpo Karvonen, jäsen	Pyhäjärven kaupunki, viljelijä/yrittäjä

3. HANKKEEN YHTEISTYÖTAHOT

ProAgria Oulu ry
Nivala-Haapajärven seutukunta
Seutukunnallinen Elinkeino-yhtiö NIHAK OY kehittämissympäristöineen ,mm. METLAB-Projekti, ELME-studio
Nivala-Haapajärven seutukunnan 2 kuntaa ja 3 kaupunkia
Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus, maaseutu- ja yritysosa

4. SAAVUTETUT TAVOITTEET SUHTEESSA HANKESUUNNITELMAAN

(Toteumatiedot tukipäätöksessä vahvistetuista indikaattoreista esitetään indikaattorilomakkeella. Muut lisäselvitykset erillisillä liitteillä)

Hankkeen tavoitteet asetettiin aikana jolloin Nivala- Haapajärven seutukunnan alueella perusmaatalous ja metsätalous oli, kuten on edelleenkin vahvaa ja maatilatalous toimialana oli keskittymässä yhä suurempien yksiköiden suuntaan. Maatilojen lukumäärä oli vähentynyt noin 11 % vuodesta 2000 vuoteen 2005. Vastaavana aikana syntyneiden monialaisten maaseudun pienyritysten määrä ei ollut kyennyt korvaamaan kaikkia menetettyjä työpaikkoja.

Maaseutua ympäröivässä yritys kentässä oli samaan aikaan tapahtunut voimakas murros. Esimerkiksi Haapajärvellä jäi kerralla työttömäksi 120 henkeä Flextronics- yrityksen lopetettua tehtaansa paikkakunnalla.

Nivala - Haapajärven seutukunnassa yritystoiminnan kehittäminen nojasi, kuten nojaa edelleenkin yhteen seutukunnalliseen kehitysyhtiöön (NIHAK Oy). Yhdellä yhtiöllä pyritään kehittämistoiminnan tehostamiseen sekä palvelujen sisällön ja neuvonnan laadun parantamiseen. NIHAK Oy oli jo tuolloin ja on edelleen osa seutu-YPP -järjestelmää. Nivala- Haapajärven seutukunnassa ajateltiin että maaseutuyritysneuvonta muuttuu osaksi valtakunnallista seutu-YPP -järjestelmää. Nivala- Haapajärven seutukunnassa ajateltiin että maaseutuyritysneuvonta tulitisiin kytkemään entistä tiiviimmin osaksi NIHAK:n toimintaa.

Aiemmat seutukunnassa toteutetut hankkeet olivat osoittaneet maaseutuyritysneuvonnan tarpeellisuuden.

Hankkeissa toteutettu toimintamalli jossa kentällä tapahtuvaa työtä oli tehty lähellä asiakasta vastaten aloittavien tai muuten pienten yritysten tarpeisiin, oli todettu hyväksi tavaksi toimia.

Aiempien hankkeiden toiminnan pohjalta oli noussut tarpeita mm. käsitellä kotimaisen energian, hoiva- ja hyvinvointipalveluiden sekä maatilamatkailun erityiskysymyksiä.

Oli ajatuksia erikoistuneiden sopimustoimittajien verkottamisesta osaksi puu- ja metallialan sopimustoimintaverkostoa. Lisäksi toiveita oli naisrytittäjien ns. vertaisoppimiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen. Tavoite oli kartoittaa tarvetta innovatiivisten uusien keksintöjen kehittämiseen tarkoitettua ns. protopajatoiminnan tarpeellisuudesta samoin kuin yliseutukunnallisen ja kansainvälisen maaseutuyritysneuvonnan toimintaedellytyksistä alueella ja tarvittaessa aloittaa toimintaa mainituilla aihealueilla.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena oli auttaa aloittavia yrittäjiä aikaansaamaan kannattavaa yritystoimintaa ja rohkaista yrittäjiä etsimään uusia ideoita sekä edesauttaa jo toimivia yrityksiä kehittämään toimintaansa ja parantamaan kilpailukykyä.

Tavoitteena oli järjestää aloittaville ja kehittyville yrityksille henkilökohtaista neuvontaa tekemällä mm. liikeidean testauksia, liiketoimintasuunnitelmia, tuotanto- ja taloussuunnitelmia, kannattavuus - ja maksuvalmiuslaskelmia, rahoitus- ja tukihakemuksia liitteineen. Hankkeen tavoitteena oli edistää yhteistyötä yrittäjien ja toimijoiden välillä ja oppimista mm. tutustumisten, yritystapaamisten ja opintomatkojen muodossa tai koulutuksen avulla. Lisäksi hankkeessa tuli selvittää yliseutukunnallisen ja kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksia sekä tutkia innovaatio- ja protopajatoiminnan tarvetta alueella.

Hankkeen keskeinen tavoite edistää uusien yritysten syntymistä ja jo toimivien yritysten yhteistoimintaa onnistui numeroiden valossa siten, että hanke synnytti 7 uutta yritystä kun tavoitteeksi oli asetettu 10 kpl.

Kehittämissuunnitelmia tehtiin yhteensä 28 kpl kun tavoitteeksi oli asetettu 40 kpl.

Uusia työpaikkoja syntyi kokopäiväisillä henkilötyövuosilla mitattuna 8,36 kpl kun tavoitteeksi oli asetettu 4 kpl ja uudistettuja työpaikkoja samalla tavalla mitattuna 2,93 kpl, kun tavoitteeksi oli asetettu 6 kpl. Työpaikkoja syntyi em. tavalla luokiteltuina kaikkiaan 9,13 kpl kun tavoitteeksi oli asetettu yhteensä 10 kpl. Lisäksi syntyi yksi yritysryhmähanke, kun tavoitteena oli synnyttää yksi yritysryhmähanke. Vielä syntyi yksi seutukunnallinen hankehakemus kun tavoitteena oli synnyttää yksi seutukunnallinen tai kansainvälinen hankehakemus.

Hankkeessa oli mukana kaikkiaan 44 yritystä joista 23 yritystä suunnitteli investointeja yli 2,4 mil.euron arvosta. Nämä 23 yritystä suunnittelivat lisäävänsä yrityksensä liikevaihtoa suunnitteluhetken noin 1,2 miljoonasta eurosta noin 5,2 mil.euroon eli lisäystä liikevaihtoon yhteensä noin 4 milj. euroa seuraavan 10 vuoden aikana.

Tiedotusyhteistyö seutu- YPP pisteen kanssa ei toteutunut, vaikka yhteistyötä asiassa tehtiin NIHAK OY:n kanssa. Ei syntynyt tiedotettavaa. Aika ei ollut vielä kypsä asialle. Asian edistämiseksi aiheesta synnytettiinkin yliseutukunnallinen hanke joka lähtee työstämään maaseutuyritysneuvontaa seutu-YPP-konseptissa ns. MAS-VA-periaatteella. Tulevaisuutta Työstäen -hanke järjesti asiasta yhteistyöneuvotteluja Ylivieskan seutukunnan ja Siikalatvan seutukunnan toimijatahojen kanssa. Toiminta näyttäisi käynnistyvän Nivala - Haapajärven ja Siikalatvan seutukuntien alueella. Hankeaiho saatiin jo etenemään kohti rahoitushakemusta.

Hankkeen tavoite edistää kotimaisen energian erityiskysymyksiä onnistui siten että hanke auttoi viittä lämpö/energiayrittäjää. Alaa koskevat rahoituspäätökset toivat avustusta yrittäjille jo yli 300 000 euroa.

Biokaasutuotannon suomalaisen maatilamallin löytämiseksi hanke osallistui Maaseudun Osaamiskeskus Tutkimusjohtaja-hankkeen ja Biokaasuhankkeen ohjausryhmien sekä ns. Oulun Eteläisen biokaasuryhmän työskentelyyn tavoitteena saada tutkimus- ja kehittämisrahaa ns. pilotointiin erilaisten taloudellisten biokaasureaktoreiden löytämiseksi ja kehittämiseksi em. suomalaisille biokaasureaktorimaatilamalleille.

Hoiva- ja hyvinvointipalveluiden erityiskysymyksiä hanke käsitteli fysioterapiaan ja kuntoutukseen keskittyneen toimintaansa tehostavan yrityksen kanssa.

Maatilamatkailu- ja luontopalveluyrittäjien kysymyksiä tarkasteltiin yhteistyön edistämisen, tuotteistamisen ja hinnoittelun sekä kolmen opintoretken muodossa.. Mukana oli 7-14 yritystä seutukunnan alueelta.

Innovatiivisten yrittäjien kanssa tutkittiin protopajatoiminnan mahdollisuuksia auttaa tuotteen loppukehittämissä kaupalliseksi tuotteeksi. Toiminnassa mukana olleista 4 yrittäjästä yksi ryhtyi yhteistyökumppanina käyttämään Nitek:ssa sijaitsevan ELME-studion METLAB-projektin toimintaympäristössä ns. protopajan palveluja. Yhteistyö edesauttoi kaupallisen tuotteen valmistumista minityövalon kehittämistyössä.

Koulutusta hanke järjesti 3 kertaa teemapäivien muodossa. Koulutuksiin osallistui 17 henkilöä joista 13 miestä ja 4 naista. Aihealueena oli lähinnä maatilamatkailu- ja luontopalveluyrittäjien yhteistyötaidot, tuotteistaminen ja hinnoittelu.

Hanke järjesti 4 opintoretkeä joista kolme seutukunnan alueelle. Opintoretkille osallistui 29 henkilöä joista 12 naista ja 17 miestä.

Yhteistoimintaan mukaan lähteneet yrittäjät tutustuivat toistensa yrityksiin ja yksi opintoretki tehtiin naisyrittäjyyden - ja kylätoimintojen merkeissä alueen ulkopuolelle Ikaalisten – Jämijärven alueelle.

Hanke järjesti myös yhden urakointia ja yhteistyötä käsitelleen työnäytöksen.

Hankkeen yhteistyötavoite yrittäjien välisten uusien verkostojen luomisessa ja olemassa olevien jatkokehittämissä sekä yhteistyön suunnitelmallisessa lisäämisessä onnistui siten, että maatilamatkailu- ja luontopalveluyrittäjien (7-12 yrittäjää) kanssa saatiin aikaan tiivis yhteistyöverkosto mm. yhteinen sisäinen yhteystiedote ja yhteistyön jo aloittaneet tiivistivät toimintaa lopputuloksena yhteismarkkinoinnin ensimmäisten aihoiden syntyminen.

Hanke lähti tekemään yhteismarkkinoinnin edistämiseksi yhteistyötä Keski-Pohjanmaan Ammattikorkeakoulun Centrian yksikön kanssa. Mukaan on lähdössä 20 -30 yritystä lähinnä erä- ja luontopalvelumatkailun puolelta . Alueen yhteismarkkinointi onkin tarkoitus aloittaa kärkenä Erä- ja luontopalvelut.

Uusien verkostojen luomisessa hanke auttoi alulle myös koneurakoitsijoiden yhteistyötä. Lietelannan levitysurakoinnissa lopputuloksena kahden eri viljelijäurakoitsijan yhteistyö saatettiin alulle uudentyyppisen tehokkaan lietelannan levityskoneen avulla. Samalla rakentui myös koneiden välitystoimintaa ja tuotekehitystä harjoittamaan ryhtyvä yritys jonka toiminnat yhtiöitettiin myöhemmin erilleen perusmaataloudesta. Yhteistyökuviossa on kaikkiaan neljä maatilaa.

Yhteistyötä hanke teki myös kylätoimijoiden kanssa . Hanke osallistui Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry:n ja ns. IPS-kylien toimintaan lähinnä kehittämispalaveriin osallistumalla. Hanke teki lisäksi kehittämistyötä kahden kylän toimijoiden kanssa.

Tavoitteen mukaisesti hankkeessa tuli selvittää myös kansainvälisen neuvontayhteistyön mahdollisuuksia. Tässä mielessä projektipäällikkö osallistui kartoittamistyönä ProAgria yritysneuvojen, TE-keskusten yritystutkijoiden ja MMM:n alan asiantuntijoiden yhteiseen yhteistyöseminaariin ja opintomatalle Pohjois-Karjalaan sekä Venäjän puolelle Venäjän-Karjalaan. Tutustumiskohteina olivat Laatokan luoteis- ja koillisosat mm. Sortavalan, Pitkärannan alueet ja aiheina alueiden maatalous- ja yritystoiminnan sekä neuvonnan yhteistyömahdollisuudet. Mitään rohkaisevaa viestiä Venäjän suuntaan emme tässä vaiheessa kuitenkaan saaneet vaikka mukana oli jo neuvontaa useita vuosia alueella tehneitä (mm. yritystutkija Sakari Virta Pohjanmaan TE-keskus, Kokkolan aluetoimistosta)

5. KESKEINEN TOIMINTA HANKKEEN TOTEUTUSAIKANA (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

Asetetun tavoitteen mukaisesti tehtiin yritysneuvonnan keinoin maaseutuyrityksille räätälöityjä neuvontapalveluita. Palvelut olivat lähinnä yrityksen perustamiseen, investointien ja rahoituksen suunnitteluun liittyviä neuvontapalveluja sekä yrittäjien välisten yhteistyömahdollisuuksien kartoittamista ja edistämistä. Myös yrittäjien henkilökohtaisia ominaisuuksia pyrittiin kehittämään paitsi yhteistyöhön -, myös yritysmaailman pelisääntöihin ja ideologiaan, mm. markkinointiin, kouluttamalla.

Työskentely oli pääasiassa yritys/tilakohtaista. Suunnittelu tapahtui pääosin mautiloilla tilakäyntien muodossa. Hankkeen aikana tehtiin 18 kehittämissuunnitelmaa 10 YritysTutka tai sen tyyppistä laskelmaa ja 7 muuta yritystoimintaa palvelevaa toimenpidettä. Lisäksi jäi lukuisia keskeneräisiä suunnitelmia.

Hanke auttoi viittä lämpö/energiayrittäjää joista kolmea klapiyrittäjää mm. yrityksen aloittamiseen liittyvässä neuvonnassa, suoritti laskelmien teon, rahoitukseen, hinnoitteluun ja tuotteistamiseen liittyvissä kysymyksissä ja mm. energiakouran hankinnassa ja toiminnan laajentamisessa, pellettiyrittäjää pellettiensiäkkien tuotannon ja markkinoinnin aloittamiseen liittyvissä kysymyksissä ja markkinoinnissa sekä turveurakoitsijan turvesuon kunnostukseen ja alkuinvestointeihin liittyvissä laskelma-, rahoitus-, maksatushakemus- ja lupa-asioissa. Alaa koskevat rahoituspäätökset toivat avustusta yrittäjille jo yli 300 000 euroa

Biokaasutuotannon suomalaisen maatilamallin löytämiseksi hanke osallistui Maaseudun Osaamiskeskus Tutkimusjohtaja-hankkeen ja Biokaasuhankkeen ohjausryhmien sekä ns. Oulun Eteläisen biokaasuryhmän työskentelyyn tavoitteena saada tutkimus- ja kehittämisrahaa ns. pilotointiin erilaisten taloudellisten biokaasureaktoreiden löytämiseksi ja kehittämiseksi em. suomalaisille biokaasureaktorimaatilamalleille. Asian tiimoilta järjestettiin yhteistyönä yksi kansanedustajatapaaminen Oulussa.

Maatilamatkailu- ja luontopalveluyrittäjien kysymyksiä tarkasteltiin yhteistyön edistämisen, tuotteistamisen ja hinnoittelun sekä kolmen opintoretken muodossa.. Mukana oli 7-14 yritystä seutukunnan alueelta jotka ovat päässeet hyvään alkuun yhteistyössään. Haasteena on myös markkinointikysymykset. Hankkeen loppuessa löydettiin yhteismarkkinointiajatus.

Naisyrittäjien vertaisoppimista hanke edisti aloittamalla kahden kylän, pääosin naisten liiketoimintojen suunnittelun ja järjestämällä muutamien kehittämistapahtumien jälkeen opintoretki alan kohteisiin Kanta-Hämeen alueelle (Ikaalinen-Jämijärvi)

Innovatiivisten yrittäjien kanssa tutkittiin protopajatoiminnan mahdollisuuksia auttaa tuotteen loppukehittämisessä kaupalliseksi tuotteeksi. Toiminnassa mukana olleista 4 yrittäjästä yksi ryhtyi yhteistyökumppanina käyttämään Nitek:ssa sijaitsevan ELME-studion METLAB-projektin toimintaympäristössä ns. protopajan palveluja. Yhteistyö edesauttoi kaupallisen tuotteen valmistumista minityövalon kehittämistyössä. Toinen yrittäjä ryhtyi myös kehittämään omaa lietalannan levitysurakointiin liittyvää laitetta hankkeen loppuvaiheessa.

Koulutusta hanke järjesti 3 kertaa teemapäivien muodossa. Koulutuksiin osallistui 17 henkilöä joista 13 miestä ja 4 naista. Aihealueena oli lähinnä maatilamatkailu- ja luontopalveluyrittäjien yhteistyötaidot, tuotteistaminen ja hinnoittelu.

Hanke järjesti 4 opintoretkeä joista kolme seutukunnan alueelle. Opintoretkille osallistui 29 henkilöä joista 12 naista ja 17 miestä.

Yhteistoimintaan mukaan lähteneet yrittäjät tutustuivat toistensa yrityksiin ja yksi opintoretki tehtiin naisyrittäjyyden - ja kylätoimintojen merkeissä alueen ulkopuolelle Ikaalisten – Jämijärven alueelle.

Syyskesästä 2007 hanke järjesti yhden työnäytöksen aiheena lietalannan levityksen urakointi ja yhteistyö nyky-aikaisella kalustolla.

Maaseutuyrittäjien välisten uusien verkostojen luomisessa ja olemassa olevien jatkokehittämisessä sekä yhteistyön suunnitelmallisessa lisäämisessä tehtiin yhteisiä ponnisteluja.

Maatilamatkailu- ja luontopalveluyrittäjien (7-12 yrittäjää) kanssa saatiin kohtuullisen tiivis yhteistyön kuvio mm. yhteinen sisäinen yhteystiedote ja yhteistyön jo aloittaneet tiivistivät yhteistyötään lopputuloksena yhteismarkkinoinnin ensimmäisten aiheiden syntyminen. Hanke lähti tekemään yhteismarkkinoinnin edistämiseksi yhteistyötä Keski-Pohjanmaan Ammattikorkeakoulun Centrian yksikön kanssa ja siellä työskentelevän Kimmo Niskasensa kanssa työstettiin yhteismarkkinointikonseptia siten että asiasta on rakenteilla oma hanke johon on lähdeissä alueelta 20 -30 yritystä lähinnä erä- ja luontopalvelumatkailun puolelta . Alueen yhteismarkkinointi onkin tarkoitus aloittaa kärkenä Erä- ja luontopalvelut.

Uusien verkostojen luomisessa hanke auttoi alulle myös koneurakoitsijoiden yhteistyötä. Lietelannan levitysurakoinnissa lopputuloksena kahden eri viljelijäurakoitsijan yhteistyö saatettiin alulle uudentyypisen tehokkaan lietalannan levityskoneen avulla. Samalla rakentui myös koneiden välitystoimintaa ja tuotekehitystä harjoittamaan ryhtyvä yritys jonka toiminnat yhtiötettiin myöhemmin erilleen perusmaataloudesta. Yhteistyökuviossa on kaikkiaan neljä maatilaa.

Kansainvälisen maaseutuyritysneuvonnan ja yhteistyön toimintaedellytysten kartoittamistyönä projektipäällikö osallistui ProAgria yritysneuvojen, TE-keskusten yritystutkijoiden ja MMM:n alan asiantuntijoiden yhteiseen yhteistyöseminaariin ja opintomatkalle Pohjois-Karjalaan sekä Venäjän puolelle Venäjän-Karjalaan. Tutustumiskohteina olivat Laatokan luoteis- ja koillisosat mm. Sortavalan, Pitkärannan alueet ja aiheina alueiden maatalous- ja yritystoiminnan sekä neuvonnan yhteistyömahdollisuudet. Mitään rohkaisevaa viestiä Venäjän suuntaan emme tässä vaiheessa kuitenkaan saaneet vaikka mukana oli jo neuvontaa useita vuosia alueella tehneitä (mm. yritystutkija Sakari Virta Pohjanmaan TE-keskus, Kokkolan aluetoimistosta)

6. SAAVUTETUT TULOKSET JA VAIKUTUKSET HANKKEEN AIKANA

(Loppuarvio hankkeen ympäristövaikutuksista ja sosiaalisista vaikutuksista esitetään indikaattorilomakkeella. Lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

Kokonaisuutena hanke aktivoi, edelleen aloittamaan orastavista ideoista uutta yritystoimintaa maaseudulle. Hanke myös tiivisti ja kehitti edelleen edellisessä hankkeessa alulle saatettua asiantuntijaverkoston toimintaa jota on rakennettu avuksi pääasiassa maatilalta käsin toimintansa aloittaville ja aloittaneille maaseutuyrityksille. Hanke teki yhteistyötä lähiseutukuntien kanssa tavoitteena siirtää jo opittua hyvää toimintamallia myös alueen ulkopuolelle. Tuloksena rakentui yliseutukunnallinen seudulliseen yrityspalvelutoimintamalliin rakentuva maaseutuyrittäjähanke ns. MASVA-periaatteella.

Hankkeen avulla/ hanke myötävaikutti alulle 7 uutta yritystä/yritysideaa jonka lisäksi hanke avusti noin 44 muuta maaseutuyritystä joista 23 yrityksen suunnitellut investoinnit ovat hieman yli 2,4 milj. euroa. Nämä 23 yritystä suunnittelivat lisätä suunnitteluhetken yhteensä noin 1,2 milj. euron liikevaihtoaan noin 5,2 milj. euroon, lisäten liikevaihtoaan noin 4 milj. euroa.

Suurin osa eli 18 yrittäjää haki pääosin investointitukea noin 790 000 euroa noin 2,2 milj euron investoinneille. Tukea hakeneista 18 yrittäjästä 7 maaseutuyrittäjää sai tukipäätöksiä jo hankkeen aikana noin 460 000 euron verran.

Hankkeessa haettiin alustavasti kontakteja kansainvälisen maaseutuyritysneuvonnan konsepteista.

7. OHJAUSRYHMÄN ARVIO HANKKEEN TOTEUTUKSESTA JA TULOISTA (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

Projektipäällikön tiedusteltua kaikilta ohjausryhmän jäseniltä arviota hankkeen onnistumisesta, ohjausryhmän 9 jäsenestä neljä vastasi ja arvioi hanketta.

Kaikki vastanneet olivat sitä mieltä että hanke onnistui hyvin, jopa erittäin hyvin. Vaikutti siltä että hankkeelle on ollut olemassa selkeä tarve maaseutuyrittäjien keskuudessa mikä käy ilmi mm. hankkeen tuloksista. Oltiin sitä mieltä että hankkeessa tehtiin arvokasta työtä maaseudun hyväksi. Hankkeen työntekijöillä kerrottiin olleen ratkaisevan tärkeä merkitys yritystoiminnan alkuvaiheessa rohkaista ihmisiä viemään idea-asteella olevia yritysajatuksia eteenpäin päivänvaloon, samoin tietoa rahoitusmahdollisuuksista. Hanke vaikutti täyttäneen sille asetetut tavoitteet niin määrällisesti kuin laadullisesti. Erinomaiseksi nähtiin myös että hanke edisti uusia innovaatioita ja tuotekehitystä. Vastauksissa kiiteltiin myös hankkeen vetäjän vankkaa asiantuntemusta ja hyvää kontaktointia asiakassuuntaan mikä on edesauttanut luottamuksen syntymistä hanketta kohtaan. Hankkeessa luotua toimintamallia toivottiin jatkettavan myös tulevaisuudessa. Vastausten perusteella hanke sai hyvän arvosanan ohjausryhmän jäsenten keskuudessa.

8. HANKKEEN SYNNYTTÄMÄT JATKOTOIMENPITEET (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

Hankkeen toiminta osoitti kentällä asiakkaan luona tapahtuvan yritysکوhtaisen ohjaamisen ja neuvonnan tarpeellisuuden. Maaseutuyrittäjiksi aikovilla tai jo toimintansa aloittaneilla yrittäjillä ei ollut yleensä ottaen riittävästi tietoa rahoitusmahdollisuuksista eivätkä myöskään yrityksen perustamiseen liittyvät asiat ole tuttuja. Lähes poikkeuksetta jokaisen kohdalla oli asiat selvitetävä ja annettava lisäksi kirjallisia ohjeita yritystoiminnan alkutoimista selviämiseksi. Jatkotoimia ajatellen tulisi vastaavaa toimintaa järjestää edelleen, eli turvata yritysکوhtainen kenttäneuvontatyö myös jatkossa. Aloittavien yritysten alkuvaiheen tulotason pienuudesta johtuen ei suunnittelu-ohjaus ja neuvontatyö saa muodostua hinnaltaan kohtuuttomaksi. Kynnys tilata alkavan yrityksen suunnittelu tulee olla matala. Aloittava ja kehittävä maaseutuyrittäjä tarvitsee tuekseen verkosto-osaamisella varustetun asiantuntijan.

Hanke osoitti myös yhteistyötarpeen merkityksen. Sekä yritykset-että toimijat tarvitsevat jatkossa edelleen yhteyksiä parhaan mahdollisen asiantuntemuksen saamiseksi alkavalle ja myös toimintaansa kehittäville yritykselle.

Erityisesti metallialan-mutta myös muut alkavat yritykset kaipaavat jatkossakin jonkinlaista kokeilukenttää, protopajaa, uuden tuotteen markkinoille saattamiseksi. Toiminnassa oleva yritys harvoin ottaa tuotevalikoimaansa markkinoita tunnustelemattoman vielä tavalla tai toisella keskeneräisen tuotteen.

Pitkään kotimaassa toimineet maaseutuyritykset ottavat ensiaskeleita kansainväliseen markkinaan jonka onnistumiseksi tarvitaan uudenlaista kansainvälistä osaamista. Osaaminen on hankittava avuksi maaseutuyritykselle.

9. HANKKEEN AIKANA TUOTETTU MATERIAALI esim. julkaisut, esitteet (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

Tiedotteita Eu- tukipäätösten matkassa viljelijöille 1 100 kpl. Yhteystieto-esitteet maaseutumatkailu- ja luontopalveluyrittäjille 14 kpl

TIEDOTTAMINEN

Maaviesti-lehteen tehtiin kuvalla varustettu juttuja yrittäjäkohtaisesta suunnittelu/neuvontakäynnistä. Urakointijutun yhteydessä lehtijuttuja myös hankkeesta Maaselkä- lehteen ja lisäksi juttuja paikallislehtiin .

10. ESIIN TULLEET ONGELMAT HANKKEEN TOTEUTTAMISESSA (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

Maaseutuyritysneuvonnan ja SeutuYPP- konseptin välisen yhteistyön vakiinnuttaminen ja julkituonti ei edennyt suunnitellusti. Ei rakentunut tiedotettavaa. Aika ei ollut vielä kypsä asialle. Kuten jo aiemmin ilmeni asian edistämiseksi aiheesta rakennettiin yliseutukunnallinen hanke joka lähtee työstämään maaseutuyritysneuvontaa seutu-YPP-konseptissa ns. MASVA-periaatteella. Tulevaisuutta Työstäen -hanke järjesti asiasta yhteistyöneuvotteluja Ylivieskan seutukunnan ja Siikalatvan seutukunnan toimijatahojen kanssa. Toiminta näyttäisi käynnistävän Nivala - Haapajärven ja Siikalatvan seutukuntien alueella. Hankeaiho saatiin jo etenemään kohti rahoitushakemusta.

11. HANKKEEN TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET HANKKEEN AIKANA

Kustannuslaji	Euroa
Palkat ja sivukulut	43 824,34
Ostopalvelut, palkkiot ja niiden sivukulut	3 050,00
Matkakulut	8 057,67
Muut kustannukset,	
-vuokrat	1 789,45
-toimistokulut	3 231,43
-muut kulut	3 797,07
Bruttomenot yhteensä	63 749,96
Tulot (vähennetään)	-----
Nettomenot yhteensä	63 749,96

12. HANKKEEN AIKANA TOTEUTUNUT RAHOITUS YHTEENSÄ

Rahoittajan nimi	EU	Valtio	Kunnat	Yksityinen	Muu rahoitus	Oma rahoitus	Yhteensä
Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus	28687,48	17 212,49					45 899,97
Nivala-Haapajärven seutukunta			4 024,28				4 024,28
Kunnat			7 450,71				7 450,71
Yksityiset				6 375,00			6 375,00
	28 687,48	17 212,49	11 474,99	6 375,00			63 749,96

Paikka ja aika	Allekirjoitus ja nimen selvennys
Nivala 31.03.2008	Vesa Nuolioja, ProAgria Oulu ry Virpi Huotari, ProAgria Oulu ry

LIITTEET 3 kpl